

Wat is titeren?

Met titeren bedoelen we dat er bloed wordt afgenomen om te kijken hoeveel antilichamen er aanwezig zijn in het bloed. Als we een mens of dier vaccineren is het de bedoeling dat het immuunsysteem reageert door antilichamen aan te maken. Dat gebeurt niet bij alle vaccinaties.

Bij leptospirose bij de hond worden er heel weinig antilichamen aangemaakt en wordt de bescherming op een andere manier bereikt, namelijk door cellen die de bacterie opruimen. Maar deze vorm van immuniteit is niet te meten.

Bij hondenziekte, parvo en hepatitis is het wel mogelijk om de hoeveelheid antilichamen te meten. En ook voor de kat is het mogelijk bij kattenziekte.

Bij niesziekte bij de kat is het hebben van antilichamen geen garantie dat de ziekte niet optreedt en is titeren dus minder zinvol. Aan de andere kant geldt dat ook voor de vaccinatie, die geeft ook niet heel goede bescherming.

Deze titerbepaling kan in een laboratorium plaatsvinden. Daarvoor is een hele buis bloed nodig en dan duurt het een paar dagen voordat de uitslag er is. Het kan tegenwoordig ook met een sneltest, genaamd Vaccicheck. Dan is er maar een klein druppeltje bloed nodig en duurt het ongeveer een half uur voordat de uitslag er is.

Waarom titeren?

Vaccinaties zijn niet onschuldig. Ook niet heel erg gevaarlijk, zoals sommige mensen ons willen doen laten geloven, maar ze kunnen bijwerkingen hebben. Hoe vaak er bijwerkingen optreden verschillen de meningen over maar toch wel 2-5% van de honden kunnen een vervelende reactie krijgen. Die zijn niet altijd even gevaarlijk maar toch zijn er jaarlijks mensen en dieren die overlijden na een vaccinatie. Dat zijn er ongeveer 1 promille (1 op de duizend). Dat is geen reden om niet te vaccineren, maar wel reden om niet onnodig te vaccineren. Door het bepalen van de antilichamen titer kun je voorkomen dat er onnodig gevaccineerd wordt.

Wat is de Vaccicheck?

Vaccicheck is een sneltest waarmee je kunt kijken of er antilichamen aanwezig zijn voor besmettelijke hepatitis bij de hond, parvo en hondenziekte en bij de kat voor kattenziekte en 2 soorten niesziekte. Het wordt geproduceerd door Biogal, een Israelisch bedrijf dat gespecialiseerd is in het ontwikkelen van testen voor allerlei dierziekten.

Er is maar een hele kleine hoeveelheid bloed nodig. Een druppeltje is voldoende en het ontwikkelen van de test duurt ongeveer een half uur.

En hoe zit het met ziekten waar we niet voor kunnen titeren?

Voor leptospirose (waarvan de ziekte van Weill de meest bekend variant is) en kennelhoest kunnen we geen titerbepaling doen. Voor hondsdolheid is een titerbepaling niet rechtsgeldig. Dus voor deze ziekten kan gevaccineerd worden als de hond daarvoor beschermd moet zijn.

Wanneer kan/mag het?

Je kunt titeren op elk moment dat je een vaccinatie zou willen geven. Het kan dus bij pups vanaf 6 weken om te kijken of ze nog antilichamen hebben die ze van hun moeder hebben meegekregen en het kan bij oudere dieren om te kijken of ze nog genoeg antilichamen hebben van een eerdere vaccinatie om beschermd te zijn.

Hoe lang werkt het?

Dat is van te voren niet te zeggen. Het is namelijk afhankelijk van hoeveel antilichamen er aanwezig zijn. Als er weinig antilichamen zijn kan het nodig zijn om elk jaar te titeren.

Het is officieel niet bekend hoe lang antilichamen blijven en hoe lang vaccinaties werken. Aangezien er al cocktail entingen zijn waarvan de fabrikant aangetoond heeft dat ze drie jaar werken, is het aannemelijk dat de antilichamen in elk geval 3 jaar aanwezig blijven. Dus bij een hoge titer, een donkere stip, zou 3 jaar verdedigbaar zijn.

In Amerika heeft Ronald Schultz challengeproeven gedaan en daarmee aangetoond dat er voor hondenziekte, parvo en besmettelijke hepatitis 7 jaar bescherming is.

In Amerika is er een adviescommissie van de WSAVA (World Small Animal Veterinary Association) die sinds januari 2016 adviseert om bij een positieve uitslag eens in de drie jaar te titeren. Dus eens in de drie jaar lijkt goed te verdedigen te zijn. Er zijn dierenartsen die op basis van persoonlijke jarenlange ervaring met de test langere termijnen aangeven, maar dat is (nog) niet wetenschappelijk onderbouwd.

Het lastige is dat als er minder antilichamen zijn dan wenselijk is maar er nog wel antilichamen aanwezig zijn, een vaccinatie nog niet aan kan slaan. Je moet dus wachten tot de stip helemaal of nagenoeg helemaal weg is om een vaccinatie aan te laten slaan.

Vanaf wanneer kan ik volwassen honden laten titeren?

Volwassen honden zijn honden die puppyvaccinaties hebben gehad en op een jaar leeftijd nog een keer een vaccinatie. Deze honden kunnen eens in de drie jaar getiterd worden, te beginnen drie jaar na de enting op eenjarige leeftijd. Als dat tenminste een cocktailenting is geweest. Het mag uiteraard ook eerder om te zien of deze vaccinaties wel zijn aangeslagen.

Vanaf wanneer kan ik pups laten titeren?

Het is mogelijk om pups vanaf 6 weken te titeren tot de antilichamen van de moeder helemaal weg zijn en dan 1x een cocktail-enting te geven en ze na 4 weken te controleren met een titer bepaling. Op deze manier is het aantal vaccinaties te minimaliseren. Het spreekt voor zich dat een fokker dan mee moet werken.

Het is wel verstandiger om alle pups te titeren of ze allemaal te vaccineren. En niet een pup te titeren en de rest te vaccineren bijvoorbeeld. Er wordt gevaccineerd met levende entstof en het is theoretisch mogelijk dat als de pups geen antilichamen meer hebben en er een pup uit het nest gevaccineerd wordt, de anderen ziek worden.

Meestal worden pups bij de fokker gevaccineerd op 6 weken. Dan kan de pup getiterd worden op 9 weken, wanneer normaal gesproken de 2e vaccinatie gegeven zou worden. Hoe het dan verder gaat is afhankelijk van de uitslag van de titer test.

Wat als ik naar het buitenland ga?

Voor het buitenland (Europa) zijn de “gewone” entingen niet verplicht. Het enige wat verplicht is, is een hondsdolheid inenting (rabiës), een chip en een EU paspoort. Deze hondsdolheid enting kan wel getitert worden maar dat is niet rechtsgeldig. Gelukkig hoeft deze enting maar eens in de drie jaar gegeven te worden.

Gegevens over wat nodig is voor reizen in het buitenland zijn te vinden op: www.LICG.nl

Hoe zit het met shows, pensions en hondenscholen?

Gelukkig worden titer bepalingen steeds meer erkend. Op shows wordt het geaccepteerd door de Raad van Beheer. Veel pensions en hondenscholen accepteren het inmiddels ook. Maar het is wel zaak om dat van te voren goed na te vragen, want pensions en hondenscholen zijn vrij om het niet te accepteren.

Hoeveel kost een titer bepaling?

De kosten die een dierenarts maakt zijn erg afhankelijk van zijn/haar manier van praktijk voeren. Een grote kliniek met veel personeel, hoge huur en dure apparatuur zal meer vragen voor een consult en dus een titer bepaling dan een dierenarts die weinig kosten maakt. De kosten variëren van 60 euro tot 100 euro voor een titer bepaling. Bij meerdere

honden tegelijk of als er veel honden verzameld worden op een locatie zijn de kosten vaak lager dan varieert het van 39,50 tot 45 euro. Maar dan is er geen tijd voor een consult.

Waar kan ik laten titeren?

Elke dierenarts kan hem bestellen.

Anneke Niesten

Honden Gedrag Begeleider - Specialist Probleemgedrag

www.deduinhonden.nl

hondenschool
de Duinhonden

